

SZERKESZTŐI IRODA:

Belmagyar-utca 47-ik szám, hová a lap szellemi részét illető közlemények címzendők.

AZ ELLENZÉK ELŐFIZETÉSI DÍJA:

Egész évre 16 frt. v. 32 korona. Negyed évre 4 frt. v. 8 korona. Félévre 8 frt. v. 16 korona. 1 óra 1 frt 50 kr. v. 3 korona

Egyes szám ára 5 kr. vagy 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat. Kéziratok nem adnak vissza.

ELLENZÉK.

Telefon sz: 9.

POLITIKAI ÉS TARSADALMI NAPILAP.

Telefon sz: 9.

KIADÓ-HIVATAL:

Kolozsvárt, Belközép-utca 33-ik szám.

Egy négyszög centimetryi tér ára 4 kr. Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek. Reklam sora 1 frt. Bélyegilleték minden hirdetés után 30 kr.

Hivatalos közlemények sora: 5 frt.

Nyitlertéri cikkek:

garmond sora után 20 kr. fizetendő.

Védekezzünk!

(Két czikk)

II.

Kimutattam nagyjában óriási veszteségeinket a fogyasztási adóknál, a kvótánál, az államadóssági járuléknál és a közös vámnál, mely védi az osztrák ipart s lehetetlenné teszi a magyar ipar fejlődését. Nem terjeszkedtem ki a nemzeti veszteség minden ágára. Hallgattam azon károkról, melyeket azon körülmény okoz, hogy pénz forgalmunkat egy idegen részvénytársaság, az osztrák-magyar bank szabályozza. Arról is hallgattam, hogy kereskedelmi szerződéseink Romániával, Oroszországgal és Szerbiával egyfelől mesterséges piacokat teremtenek az osztrák áruknak, másfelől mesterséges árhanatást idéznek elő a magyar földművelés terményeinél. Minderről hallgattam, mert czélom nem annyira gazdasági helyzetünk nyomorult voltának kimutatása volt, hanem inkább csak néhány példával hajtottam bizonyítani a közös gazdasági lét ferdeségeiből eredő hátrányokat.

E ferde helyzetnek három irányban van súlyos következménye. Ez okozza mezőgazdasági terményeink árdepressióját, mert ez okozza, hogy földünk termékeinek széles e világon csak egyetlen fogyasztási piacra van — az ellenséges indulatu Ausztria, mely az áreszkéntes érdekében ellenünk versenye hívja a román — szerb — orosz termékeket. Ez okozza másodsorban nálunk az ipari fejlődés akadályát, mert monopoliumot teremt az osztrák ipar részére a mi piacainkon, megadván neki a módot, hogy egyfelől fejlettségével agyonzúzza a mi zsenge hajtásainkat, másfelől, hogy védelmezve legyen a vám külföldi versenyére ellen. Ilyen köztünk a viszonyosság. A mi gabonánk nincs védelmezve Ausztriában a vám-külföld gabonája ellenében; de az osztrák ipar védelmezve van nálunk a vám-külföldi ipara ellenében. Végre a gazdasági helyzet ferdesége okozza mint végeredményt azt, hogy ugy kereskedelmi, mint pénzforgalmi mérlegünk Ausztriával szemben állandó deficitben van. Vagyis, évről évre többet adunk ki, mint a mennyit beveszünk. Már pedig a hol rendszeresen több a kiadás, mint a bevétel: ott az elszegényedés és később a tönkretetés számtani bizonyossággal be fog következni.

Ha a függetlenségi pártnak többséget adna a nemzet: törvényhozási uton lehetne e végzetes bajokon segíteni. Felállítanók a vámsorompot Ausztria és Magyarország között; megalakítanók az önálló nemzeti bankat; és fölmondanók a káros kereskedelmi szerződéseinket Romániával, Szerbiával, Oroszországgal és Olaszországgal. Megnyitnók sorompóinkat a világ ipara előtt s ezzel szemben megnyitnók a világ-piacra a mi buzánk, árpánk, rozsunk, birkánk, gyapjunk, hizó állataink számára. A hazai és a külföldi áruk vitelbéréiben fekvő árkülömböség módot nyújtana arra, hogy a Felvidék és a Székelyföld gyárvidékekké alakuljanak át. A kamatláb rohamos leszállása pedig arra serkenténé a takarékpénztárakban fölhalmozott másfél ezer milliónyi tőkét, hogy hasznos iparvállalatokban keressen városainkban elhelyezést.

Am a nemzetnek kisebb gondja is nagyobb annál, hogy a függetlenségi pártot többségre emelje. Szörnyű nagy politikuskok vagyunk. Agyafutó okokkal bizonyítjuk immár 30 év óta, hogy nekünk jobb a rossz, mint a jó. Be tudjuk bizonyítani, hogy az állami szolgasság jobb, mint az állami függetlenség; hogy az idegen katona jobban megvéd, mint a saját gyermekünk; hogy fiainkat jobb osztrák szellemben nevelni, mint magyar szellemben; hogy jobb dolog fizetni az osztrák államadóssági járulékat, mint nem fizetni; hogy érdekeinket a külföldön jobban megtalmazza az osztrák diplomata és osztrák konzul, mint a magyar; hogy a közös delegáció jobb nekünk, mint a magyar országgyűlés; hogy jobb az olyan parlament, melynek többsége a kormánytól függ, mint az olyan, mely a kormány fölött áll, annak rendelkezik, azt utasítja és feleletre vonja. Egy szóval a magyar intelligencia többsége jobb állapotnak tartja a szolgasságot, mint a szabadságot. Ilyen a felfogás a politikában. Épen ezért a gazdasági helyzetben nem segít sem a kormány sem a törvényhozás.

Hát más faktor valjon segíthet-e? Mert ha senki sem segít, akkor el vagyunk veszve. A hatóságilag szervezett Magyarország nem segít. De van egy másik Magyarország is. A nem szervezett Magyarország; az egyénekből álló Magyarország. A társadalom. A munkálkodó, alkotó teremő, kereskedő, cserélő, tökegyűjtő, vásárló, eladó társadalom. Ez a mindenható óriás, mely

láthatatlan és meg nem fogható, miként adna a nemzet: törvényhozási uton lehetne e végzetes bajokon segíteni. Felállítanók a vámsorompot Ausztria és Magyarország között; megalakítanók az önálló nemzeti bankat; és fölmondanók a káros kereskedelmi szerződéseinket Romániával, Szerbiával, Oroszországgal és Olaszországgal. Megnyitnók sorompóinkat a világ ipara előtt s ezzel szemben megnyitnók a világ-piacra a mi buzánk, árpánk, rozsunk, birkánk, gyapjunk, hizó állataink számára. A hazai és a külföldi áruk vitelbéréiben fekvő árkülömböség módot nyújtana arra, hogy a Felvidék és a Székelyföld gyárvidékekké alakuljanak át. A kamatláb rohamos leszállása pedig arra serkenténé a takarékpénztárakban fölhalmozott másfél ezer milliónyi tőkét, hogy hasznos iparvállalatokban keressen városainkban elhelyezést.

A melyik pillanatban Magyarország társadalmi megszakítja a kereskedelmi érintkezést Ausztriával: abban a pillanatban megszakít a gazdasági közösség minden misériáját. A miniszterek lóthatnak-futhatnak Budapestről Bécsbe és onnan vissza; a szakemberek számíthatják a tarifa következményeit; a kvótabizottságok irhatják renuncziumaikat. Csinálhatnak bármilyen kiegyezést; elkönyvelhetik a fogyasztási adó révén bármennyi nemzeti vagyon: mind hiába való; csak borsót hánynak a falra; ártani nekünk nem tudnak sem a törvények erejével, sem a vasuti vitelberek furfangjával. Munkájuk olyan lesz, mintha a tengert akarnák vedrekkel kimerni.

A mely pillanatban Magyarország társadalmi azt az évi négyszáznyolcvan milliót nem Ausztriában vásárolja föl, hanem felerészben itthon, felerészben pedig (az olyan szükségeseknél, melyeket mi előállítani nem tudunk) a vámkülföldön: abban a pillanatban Magyarország véglegesen megnyerte a gazdasági pórt Ausztriával szemben. Abban a pillanatban Ausztria fölé kerülünk mindenestől. Urak leszünk nemcsak itthon, hanem Ausztriában is. Minden akként lesz, a miként mi akarjuk.

Mihelyt Magyarország társadalmi nem vásárol osztrák portékát: azonnal beroszdásodik Ausztria raktárainak minden zára. A műhelyek feloszlanak, a gyárkémények füstje megszűnik, a vállalatok fizetésképtelenné lesznek, a hitel minden forrása bedugul, a bankok beadják a kulcsot — egyszerűen, nem látott még a világ olyan mindenható összeomlást Jeruzsálem pusztulása óta, mint a milyen Ausztriában leszen.

Ne ijedjünk meg tőle.

Mi történik, ha egyik helyen megrikunk a levegő? Mi történik, ha az ár nem fér a medrében? A természet állandóan nivellál. A sűrűbb rétegekből átesap a levegő a ritkább rétegekbe. A felduzzadt ár kiömlik és szétfoly az alatt fekvő téreken.

Igy a természetellenesen összezsúfolt osztrák ipar is. Nem kell féltetni; nem fullad meg levegő hiányában. Ha látja, hogy nincs elég levegője Bécsben, Grátzban, Prágában, Brünben: hát elmenekül oda, a hol friss és bő levegőt talál.

Eljön ide. Mi pedig tárt karokkal fogadjuk. Így teremünk ipart a magunk számára. Ez majd kielégíti szükségünket s elfogyasztja földünk terményeit.

Nem új történetet ez nálunk. Városaink legnagyobb része német település. A magyar geniusz feldolgozta e német telepeket s imé jó magyar hazafiak lettek. Ez a történet megismétli magát.

Mihelyt mi nem megyünk oda vásárolni: ő jön hozzánk, hogy itt készítse meg portékáját. Ezzel meglesz az az elégtétele, hogy igaz német hitvatást teljesít és civilizálja a keletet. Nekünk pedig meg lesz az a hasznunk, hogy pénzünk a hazában marad; a munkákész szaporodik; az adóalany is szaporodik; a fogyasztó gyomor is szaporodik — s a mi talán legfőbb: szaporodik a magyar geniusz munkaterülete egy már jónak bizonyult materiával.

Egész jóvendőnk tehát egy könnyű, egyszerű, természetes elhatározástól függ — ne vásároljunk osztrák portékát!

Bartha Miklós.

Választási mozgalmak.

A bpesti függetlenségi és 48-as polgári kör tegnap este 9 órakor népes értekezletet tartott a közelgő választások tárgyában. Az értekezleten kilenc intéző-bizottságot választott egy-egy befolyásos függetlenségi polgár elnöke alatt, a kiknek hivatása lesz a főváros 9 választókerületében a függetlenségi pártot szervezni. Együttel elhatározták, hogy az új intéző-bizottságok kedden, e hó 28-án este órák a kör helyiségeiben értekezletet tartanak és az egyes kerületek jelöltjeire nézve megállapodásra jutnak.

V függetlenségi körnek vasárnapra tervezett szervezkedése a III. kerületben a vízi városi búcsu miatt aug. 2-ára lett elhalasztva.

AZ „ELLENZÉK” TÁRCZÁJA.

1896. Július 28.

Van-e élet a csillagokon?

— Csillagászati apróság. —

Ez a kérdés már ösödök óta foglalkoztatja az emberiséget. A csillagvizsgálókhoz a legtöbbször ezt a kérdést intézik, a melyre azonban most nem adnak határozott választ, a mikor bémulatosan tökéletesen eszüközik vannak.

Legutóbb azonban Palisa, a híres csillagász, mégis feleletet adott erre a kérdésre. Ez a felelet, ha nem is határozott, de sokat segít a csillagokon levő életéről.

Palisa a Mars csillagról mond el sok érdekeset.

Ez a csillag ugyanis rendkívül hasonlít földünkhöz. — Körülbelül egyforma távolságra van a naptól, ugyanolyan pályájá, csakhogy évi forgását 687 nap alatt futja be. A mi két esztendőnk tehát a Marson egy esztendőnek felel meg.

A Marsnak ugyanolyan sarkvidékei vannak, mint földünknek. Ott is olvad, majd ismét felszaporodik.

A jég felhő foltot alkot a Mars felületén. Vannak azonban rajta sötétvörös és sárgás foltok, a mikből tengerekre és tavakra, valamint földdarabokra következtetnek.

Úrdekké teszi a Mars bolygót az is, hogy naptól sötét légköre csaknem mindig felhőtlenné látszik.

— Ezért láthatók olyan tisztán a bolygó tányérjának földrajzi vonalai.

Felhők is vannak azonban, de az esőzések valószínűleg az éjszakákra esnek, — a mi csakugyan nagyszertű berendezése a természetnek. Erre enged következtetni az is, — hogy a sarkok jége téle ismét összegyűl, a mi kétség kívül a nedvesség újra való lecsapódását föltételezi. De akárhogy is van ott a természet háztartása berendezve, nyugodt lelkiismerettel állíthatjuk, hogy a földön az esőzések jóval nagyobb mérvűek.

A Mars árnyékos — éjjeli — oldalán néha-néha fölvillanó fénypontok láthatók; a magasaróptú fantázia el akarja hitetni, hogy ezek tűzjelek, melyekkel a Mars lakók hírről akarják adni létezésüket, de a valószínűség szerint ezek hegycsúcsok, melyekről a nap pirkadása ragyog vissza.

E fénypontok azonban nagyon ritkán láthatók s ez is indokolja azt a föltevést, hogy éjjelenként a felhőzet sűrűbb.

A föld vízbőségét eléggé illusztrálja az, hogy felületének csak egyharmada szárazföld s kétharmada tenger; a Marsnál ez megfordítva látszik, s annak déli földgömbje csak egy oceánt, az északi pedig két nagyobb vízfoltot mutat.

Ezen oceánok széle élénken tagozott, számos öböllel s az egyik öböl különösen mélyen hatol a kontinensbe.

Legeredetibbek azonban a Mars csatornaszerű vonalai, melyek majd nyilegyenesen, majd ívekben minden irányban átszelik a kontinentst.

Határozott véleményt e csatornaszerű

vonalokról annyiban nehéz alkotni, földünkön hasonló csatornázás nem létezik s a jelzett vonalak legalább is 30 kilométer széles csatornáknak íelelnék meg.

S hozzá még e vonalzatok változtatják szélességüket s közbe-közbe tavakhoz hasonló göcpontokat alkotnak; de másrészt valamenyenien a tengerbe szakadnak.

E vonalak duzaadása azonban összefüggésben van a jegessarkok hőmérsékletének olvadásával s néha annyira kiszélesednek, hogy 100—200 kilométer területet elöntő árvízre is lehet belőlök következtetni.

Gyakori ténemény az is, hogy e vonalak kétszeresen látszanak, hol erőteljesebben, hol egészen fakó színben — s ezt tudósaink a légkör játékaának tulajdonítják.

Az itt elődottakból kétségkívül kitűnik az, hogy a Mars hollygók élet létezik s a hol a szervező lények életföltétele meg van ott, földünk után itélve azok nem is hiányzanak. A hol csak a nedvesség és meleg némi nyomára bukkani ott már a növényország képviselőivel találkozunk, az állatvilág s az ember pedig a jeges sarkok rideg világától se riad vissza s a föld minden pontját benépesíti.

Megfigyeléseink szerint a Mars a levegő, víz, talaj és melegség nem hiányozhat s így kétségtelen hogy ott emberi és állati élet is van. A növényi élet létezését pedig a Mars évszakonként változó színezete árulja el.

A Marson észlelhető csatornázások pedig egyenesen arra figyelmeztetnek, hogy ott nagyon is intelligens emberek léteznek. Ve-

gyük csak a mi szuezi-csatornákat, ez egyedül hasonlítható azon vonalakhoz, melyeket a Marson látunk; csakhogy ott hatvan ilyen vonal létezik s ezeknek elosztása másrészt ez a sok csatorna ott fontos hivatást is teljesíthet a mennyiben a Mars felhőzete még se közelíti a föld felhőzetét s így nálunk ily rengeteg csatornázás nem is volna indokolható.

Hogy az ottani embereknek milyen az életük, bajlódnak-e annyit a politikával s a nemzetiségi kérdésekkel, mint mi, azt távolról sem sejtethjük, de egy kétségtelen, hogy a Mars valódi paradisosz lehet a folyam-mérnököknök.

Az asszony birodalma.

REGÉNY.

CRAIK ASSZONYTÓL.

— Két kötetben. —

Az „Ellenzék” számára fordította: Amica.

MÁSODIK KÖTET

XIII.

Tizenöt év múlva.

(Polytalt.)

(132)

Bohó családi tréfák voltak, melyekre a testvérek később, midőn szét vannak szórva a világon oly édes n emlékeznék vissza. Lassanként a szülők is elvontak a gondjuktól, és azok enyhülést találtak a gyermekeik örömeiben.

Midőn a jó kedv legzajosabban tört ki — és a fiuk olyan józón és hangosan nevettek, hogy Edna alig volt képes a saját hangját hallani — az ajtó megnyílt, és a testvére családi tázhelye és a boldog gyermekek köre előtt, ott állott Gyula.

Azt a hírt, hogy Tisza Kálmán ellen a legközelebbi választások alkalmával báró Gerliczy Ferencz denki földbirtokos, báró Fejerváry Géza honvédelmi miniszter veje néppárti programmal készült fellépni, most báró Gerliczy megczáfolja egy nagyváradi laphoz intézett levelében a melyben kijelenti hogy Nagyváradon eszeágában sincs fellépni, ha pedig máshol fellépne, azt sem tenné néppárti programmal.

Mint Temesvárról írják, a nemzeti párt augusztus elején kezdi meg Temes megyében a választási akcióját: A vármegyei központokban tartandó szervezkedő gyűléseken maga gróf Apponyi Albert fog elnökölni.

Csongrádon a kormánypárt elhatározta, hogy Hock Jánossal szemben Gajári Odónt lépteti fel. A törökkanizsai körületben — mint ottani tudósítók jelentik, — a mostani kormánypárti képviselő Rónay Dénes mellett még Tallán Béla békési főispán is fellép ugyancsak a kormánypárti programmal.

A kulpini (Bács megye) körületben dr. Ivanovics Iván kormánypárti képviselő ellenében dr. Sztefanovics Milost, a pánszláv érzelmeiről ismert tót ügyvédet léptetik fel nemzetiségi programmal. Sztefanovics megválasztása bizonyos, mert a választók zömét kitevő Kulpin tiszta tót.

A zsoboki veszedelem.

Kolozsvár, jul. 28.

Zsobok veszedelméről ma megkaptuk a hivatalos jegyzőkönyvet, melyet a vármegyei hivatalos küldöttei a helyszínen vettek fel s a melyet egész terjedelmében közlunk:

Gróf Lázár István Kolozs megye alispánja, a 14367—896 sz. a. iktatott bejelentés következtében f. hó 25-én dr. Farkas Géza vm. főorvos és dr. Pavlik Sándor vm. aljegyző, valamint Szepesi Lajos birtokos kíséretében Zsobok községbe kiszállott, hogy az ott pusztító vihar következményeinek nyitáseiről gondoskodjék.

Értesülvén arról, hogy a lakosság igen nagy része — az egész községi határt, mint a község belsőségét, valamint Farnas községet is érintett vihar alkalmával — az árvíz és jégeső következtében a legnagyobb szükségét szenvedte, a vármegyei házi pénztárból, központi szegényalaptól 1000 frt előleget vett fel az első segély eszközölhetése végett.

A mint a község határához érkezett eleje tártul a súlyos katasztrófnának képe.

A község egész határán ledőlve találtak a vetéseket, a nép még nem aratta le gabonáját a vihar előtt. Learatta azt az iszonyatos jégvihar. A buzának kalászából a szemek mind a földön hevernek, a kukorica csöve mind ledőlve, a kender mintha levágták volna úgy fekszik a földön. A többnyire alatt

Oly sápadt volt, és oly szomorú, a szeméi oly bánatosok voltak, hogy a kis ikrek elsikoltották magukat; sőt Vilmos, az a poetikus képzelőerős fiú is visszarettent, mint ha kísértetet látott volna.

Gyula észrevette ezt — és látta mindnyájunkat. A következő pillanatban a látomány eltűnt és az ajtó ismét bezárult volna; de doktor Stedman odarohant, megfogta a kezét és a szobába vitte.

— Nem, nem! kiáltá Gyula. Engedd, hogy vissza menjek. Vilmos, ne gondolj velem. Én a magányhoz és egyedül létez hozzá vagyok szokva.

És midőn végre beédesgették, és a testvére kényelmes karos székébe ültették, visszahúzódt és úgy reszketett, mint a ki oly hosszasan volt kint a sötétségben és a hidegben, hogy a világosság csak elkápráztatta, és a meleg valóságos fájdalmat csinál.

— Én nem akarok alkalmatlankodni, — mondá idegesen Ednához. Ti oly jó kedvtiek vagytok itten. Én felmehtek a szobámba. — Csak azért jöttem le, mert nyugtalan voltam — oly nyugtalan! és azt gondoltam, hogy szeretnélek mindnyájatokat látni.

— És mi itt vagyunk mindnyájan; és örülünk, hogy a Gyula bácsi köztünk látjuk, mondá Edna az ő legvidámabb és legminden napiasabb hangján. Fiuk, gyertek ide, hadd mutassalak be benneteket a nagybátyátoknak.

A fiuk egyenként jöttek elő és egy kissé bátorlalanul, mert később beismerték, hogy a bátyjuk nem olyan volt a milyennek képzeltek, kezét szorították vele bátorlalanul és éppen úgy féltek tőle, a hogy az félt tőlük; és nagy erőfeszítéssel próbált az öcssei korát eltalálni és a keresztnévüket megtanulni. De értelme gyengéd és zavarodottan látszott, érdeklődése nagyon hamar gyengült, szeméi elnehezültek, szomorúan nézett a testvére, mintha ez új, régi, borzasztó világ elen a partfogásztól kérné.

fekvő szántóföldek, réteken sok helyütt áll a víz.

A község megérkezvén az alispán a körjegyzőt, ev. ref. lelkeszt, továbbá a lakosságot a vihar lefolyásáról tájékoztatja és a bementások alapján a következőkben ismerteti.

A szükföldy katlanban épült és körülbelül 700 lakossal bíró községet csütörtök délután 23-án érte borzasztó szélvihar és jégeső kíséretében a romboló erejű felhőszakadás.

A faluközépén áthúzódó szakadékos patak egy pillanat alatt széddületes rohamassággal hatalmas folyóvá dagadt s elsöpört mindent, mi csak útjába került.

A falunak csak felső utcája maradt épen, többi részét összerongálta a piszkos áradat, mely ledöntötte a templom körkerítését, beszakított ajtókat, falakat, méternyi magasságban elejtette az alacsonyabban fekvő házak belsejét, házi állatokat magával ragadott a gazdasági épületekből földmívelési eszközöket, régi takarmányt, meglevő gabonakészletet el sodort.

A lakosság nagyrésze rémületében a padlásokra, fedelekre menekült.

Egy és egy negyedórát tartott az iszonyú vihar. A mit az áradat megérintett azt tönkretette a jégeső. A szinte tyuktojás nagyságú jégdarabok órási halmaza megsemmisítette a község egész határát. Oly mennyiségben hullottak az óriási jégdarabok, hogy 3-4 lépéssel tovább nem lehetett látni.

A harmadik csapás a szélvihar oly erősen tombolt, hogy hatalmas vén fákat, mint pelyhet tört ketté.

A bementások korántsem nagyítottak.

A község főutcáján az áradás által hozott több métermázsas nehézségi kődarabok torlaszokat képeztek. A templom belső falán látható egy méternél nagyobb magasságban azon vonal, meddig a víz felhatott. Az utcán a pataknak megelőzőleg álm-fél méter mély medrét több helyt az ár 3-4 m. mélységre ásta ki.

Sok helyütt még fémlemez vastagságnyi rétegekben találhatók összetörtülve a jégdarabok, a melyek közül némelyek most a 3-ik napon is 1½-2 centiméter átmérőjű.

A kár 50-60 ezer forintra tehető.

Hasonló szomorú képet mutat a körülbelül 400 lakossal bíró Farnas község is. Itt sem maradt épen a földnek egyetlenegy terméke sem. A község alantabb fekvő házi, telkei itt is teljesen tönkre tévők az ár által.

A kár itt is 30-40 ezer forintra tehető. A szegény népek helyzete annál súlyosabb, mert mi sem volt biztosítva a föld termékei közül. A kár oly nagy, hogy azt a nép alig pótolhatja két évi lankadatan szorgalommal.

A vármegye alispánja látván a nyomor szörnyű képét, a magával hozott 1000 forint segélyt a farnasi körjegyző kezébe adta át, Zsobok, mint Farnas község részére 500-500 forint, s utasította a körjegyzőt, hogy a pénzből a leginkább sújtott és feltétlenül községre szorult 5-10 frtnyi pillanatnyi segélyben részesítse és pedig a legnagyobb részrehajlással, hogy a segélyt olyanok kapják, kiknek a máltól holnapra való megélhetés nincs biztosítva. A szétosztás igazságának ellenőrzésére a zsoboki ref. lelkeszt is felkérte s a jár. főszolgabíró is a felügyeletre rendeltetve utasította.

Utasította továbbá a körjegyzőt, hogy további intézkedésekig 10-10 napenként a segély szétosztásáról, az állapotokról, valamint arról, hogy a lakosság juttott-e valamely részletes jelentést. A helyigminiszter Úr Ó Nagyméltóságához távirati kérés intéztetett 1000 forint államsegély iránt.

Továbbá a vármegye alispánja tudomást szerezvén a felől, hogy a jégvihar M. Bika-

lon is pusztított a Hunyadi jár. főszolgabíró a tényállás iránt részletes jelentést tette le, felhíván, hogy tegyen előterjesztést, vagy a viszonyok ezt mellőzhetővé teszik-e.

Ezzel a jegyzőkönyv bezárattott és aláíratott.

Kelt Zsobokon, 1896. július hó 25-én.

Gr. Lázár István
alispán.

Dr. Pavlik Sándor
jegyző.

Egyetmás Genfről.

Genf, jul. 24.

Az a ki egy egész esztendőn át minden ereje felhasználásával csak hivatalos kötelessége teljesítésének él, a nélkül, hogy magának évközben gyakori szórakozásokat engedne meg, szerintem előbb utóbb idegrendszerének teljes tönkretételére érked, ha csak koronként néhány hétre ki nem szakítja magát megszokott munkaköréből és a maga módja szerint ki nem pihen magát.

A hány ember, annyiféle a pihenés módja is. Az egyik elmegy a hegyek közé és kerüli az emberek társaságát, a másik szobája falai közé zárkózik s kedve szerinti dolgok kedvére themájján.

Az én pihenésem abban áll, hogy mi helyt hivatalos teendőimtől pár hétre elbucszhatom, felszedem a sátorfámat s a múlt nyugalom valamelyik lehetőségét meg nem ismert részébe indulok, hogy egészen új körben más szokások s más életmód mellett szerezzem meg a lelkem megkívánta pihenést.

Igen sok körülmény indított arra, hogy ez évben Genfét válasszam túlélesem helyül.

A sokat emlegetett genfi tó. Gyönyörű fekvése, a kis Páris néven ismert svájci város élénksége, idegenek által való látogatottsága s ez évben még a svájci nemzeti kiállítás vonzó ereje is arra biztattak, hogy pihenni Genf-be jöjsek.

Ide jöttem, egy hét óta itt vagyok s ha őszinte akarok lenni, azonnal kimondhatom, jobb választást nem tehettem volna.

Ugy vagyok Genffel, mint annak idejében Párisal voltam.

Alig töltöttem pár órát benne, már megszerettem s megértettem mi az oka annak, hogy ezerekre megy az idegenek száma, kik éveket töltöttek itt, a nélkül, hogy innen eltávoznának.

Van valami itt is a levegőben, épen, mint a nagy francia metropolisban, a mi az embert megigézi s igen könnyen ide köti.

Igen szerencsés fekvése van Genfnek, a Rhone tiszta zöld vize, a Lehmán oly sokszor megénekelte tava, a háttérben a Mont-blanc, a Jura, a Salève-ka, a fűrdőkres ivásra egyaránt alkalmas Arve folyója, mind olyan előnyök, a melyekhez hasonlókkal kevés város dicsekedhetik.

Lakói, érte az intelligens elemet, ugyanazt a kellemes tiszta párizsi nyelvet beszélnek akár csak a Boulevard des Italiens lakói. Modoruk, öltözködésük s udvariasságuk is épen olyan, mint amazoké. Ha akárcsak megszólítunk s felvilágosítást kérünk, biztosak lehetünk abban, hogy az illető, ha csak nem idegen maga is, a legnagyobb készséggel felel tudakozódásunkra.

A fényes kirakatu üzletekben is ugyanazt a finom kiszolgálást és udvariasságot találjuk mint a párizsi nagy boulevardokon. Ha csak egy sou ára vásárlunk, már a merci, Monsieur, formulák kísérnek az üzletből való kilépésünkre.

De épen ilyen udvariasak még a lóvonatu, villamos s másféle közuti kocsik vezetői és ellenőrzői is, akár fizetünk, akár csak kíváncsi a jegyet előmutatjuk, sohasem felejtik el merci, Monsieur-t.

tehetségesnek neveztek, azt mondták, hogy egykor nagy művész lesz belőlem De amint látod, csalódtak.

Fájdalmas nyögéssel dőlt hátra, és az éles gyötrelmet, ami talán a valódi bűn után a legelősebb a mit az ember ösmérhet; az elpazarolt élet felett való bánkodás — ólom súlyként nehezült reá.

Edna elakarta onnan távolítani a fiát, de a következő pillanatban, Gyula az ő sajtósága, szeszélyes modorában felpillantott és azt mondá:

— Ne küld el a fiut, ha, a mint te mondád megakarja mutatni nekem a dolgozatait. Add ide hadd lássam.

És azok nagyon jók voltak egy olyan fiatal kezdőtől, és jól voltak megválasztva, miután főképpen a nagy Elgin márványairól voltak másolva.

— Ah! ez nagyon jól van csinálva, és ez — és mind, kivéve a kar. — De ez a kis rövidítés bajos. — Emlékszem, hogy megnéyit bajlódtam vele, midőn az Akadémiában rajoltam. Amár az volt a legjobb munkám; de azt gondolom, hogy a tied — sokkal jobb.

És Gyula figyelmes művészi szemmel, de egyuttal szomorú, félig gyöngéd érdeklődéssel nézte a kis öcsését, a ki, boldog pirulástól égő arczal tordelt mellette, a-tán a kis Vilmos vállára tette a kezét.

— Fiam, van még valami megmutatni valód? — Valami, — a mi egészen a saját munkád?

A fiatal Vilmos a porfolio legfenekéről húzotta ki egy tanulmány főképp borított lapot, midőn az anyja azt meglátta, azt kívánta, hogy bár a tenger fenekén lett volna. De már késő volt.

Gyula megrettent.

(Folytatása következik.)

Általában véve, az emberek szörnyebbek mint más nagy városokban s az idegenekkel szemben a lehetőségig gyöngédek. Egy amerikai utitársam, ki bukaresti születésű s 16 évi távollét után pár napra visszatért szülővárosába, nem győzte eléggé ócsárolni a románoknak az idegenekkel szemben való kevéssé kíméletes magatartását. Az én szülővárosom lakói, nem véve ki még magokat a hotelek tulajdonosait sem, mondá ő, az idegen lenéz és úgy bánnak vele mintha minden cselekedete volna, hogy ezt minél előbb elűzzék kebelükből.

Persze ugye egyik mint másik bánásmódnak megvan a maga természetes következményei.

Genf azok közé a városok közé tartozik, a melyeket az ember, ha egyszer megismert, ismételtlen felkeres.

Az itt tartózkodást nagyon megkönnyítik a különböző igényt kielégítő hoteleken kívül a nagy számú pensiók, a melyekben napi 3 franktól kezdve 10 frankig mindenütt tisztességes szobát, kitűnő ellátást s a leg-többször kellemes társaságot talál az ember.

Szórakozás épen annyiféle van, a mennyit csak egy nagy város s egy nyári üdülő hely, vagy akár világfűrdő együtt nyújthat.

Elegáns kávéházai, kertjei, parkjai majd mindenikében estvéneként concert van. E concertek igen különbözték.

Egyik helyen egy katonazenekar játszik, másik helyen egy városi polgári zenekar, — harmadik helyen hárfá kíséretében két-három marseille-i flü énekel opera részleteket.

A budapesti népszínházhoz hasonló színházban minden este, opera, operette vagy ballett előadások vannak. Színészeik közt valamint a táncosnők közt sok elsőrangú erő van.

A szórakozást nyújtó helyiségek közül kiemelendő még a Mont-blancra néző pompás Kursaal, a mely a tó mellett csinos park közepette csaknem mind ugyanazokat az élvezeteket szolgáltatja látogatóinak mint egy nemzetközi fűrdő megfelelő helyisége. Minden este van benne előadás, többnyire concert, néha bál, s a szokásos nyereszkező játékok különbözték nemei élvezhetők.

A ki szeret csakozni, az e passióját itt igen könnyen kielégítheti.

A kirándulási helyek végtelen nagy száma, egy a közelben, mint a távolban, csábítólag hat még a turistát hajlamokkal kis mértékben rendelkező idegenekre is.

Muzeumaiban, nyilvános könyvtáraiban igen sok eredeti dolgot láthat az ember — s mindenhez könnyen hozzá lehet jutni.

Mindezekhez kell venniük még ezt a körülményt, hogy a hatóság rendkívüli figyelemben részesíti az idegeneket.

Több helyen vannak irodák, a melyek elszállásolárol gondoskodnak s minden irányban felvilágosítják a járatlanokat. Szigorúan ellenőrzött tarifák, vannak bérkocsik, hajók, csónakok, vezetők stb. számára.

E Genfről írt rövid cikkem igen hiányos volna, ha a nagy Calvin városának valóságosságáról nem tennék említést.

Vasárnaponként a templomokban alig lehet helyet kapni.

Képes idő óta, hogy az ur színe elébe járulókban megkönyítsék az áhitat gyakorlatát, a különben concertek számára épített Viktoria-Hall-t, a melyben most is hetenkint 1-2 concertet rendeznek, vasárnaponként isteni tisztelet tartására használják föl.

E kitűnő acustikájú s jó szellőztetési teremben 1800 szék van s mult vasárnap fél órával az isteni tisztelet előtt már minden hely el volt foglalva.

Álva hallgattam végig „Thomas“ nevű calvinista lelkésznek remek beszédét. — Ugy beszélt mintha magát Calvint hallotta volna az ember.

Beszédében a mai erkölcsöket ostromozta. Szerinte igen messze mentünk, igen elváltoztunk a mi Megváltónktól, és így nem jól van. Visszakell térnünk ő hozzá, kísértünk meg addig, a mig nem késő.

Nem hallottam még beszédet ennél nagyobb verve-vel, — ennél szebb hangon előadva.

Az a nagy, többnyire előkelő nőkből álló közönség lélekzetét visszafojtva hallgatta minden szavát.

A beszéd előtt és után igen megható volt a gyülekezet éneke.

Mindenki énekelte. A kellemes csengésű női hangok igen jól illettek bele ebbe az ünnepi gyülekezésbe.

Thomas ünnepi beszéde folyamán annak a kívánságának adott kifejezést, vajha az Ur igéi vonzanak az Ur házába a hivatás nem a díjat.

Pedig a Thomas beszédeit nem kevesen csak azért hallgatják, mert ez is a dívjához tartozik.

Ime pár vonásban a mai Genf és annak lakossága, a mely ez évben a szokottnál is élénkebb és barátságosabb, hogy a svájci nemzeti kiállításra jövő idegeneknek rokonszenvét kiérdemelve.

Erről a kiállításról egy más közleményben fogok szólni.

Carlo.

Kolozsvári polgárság adója.

(Folytatás.)

Tárgyalás július hó 30-án.

Nagy-Kándia-utca.

Dr. Genersich Gusztáv orvos 36 frt.
Wagner Ferencné tejkárosítás 45 frt 25 kr.
Geiszt Kornélia szatós, pálinka, dohány, só-
árús 25 frt 90 kr.

Kis-utca.

Löbl Emánuelné kosztáros 40 frt. Smid-
meyer Lajos fodrász 26 frt 24 kr.

Bástya-utca.

Kohn Lajos fiók kézmű és norinbergi
üzlet összesen 192 frt 50 kr. Rucska Mihály
csizmadia 18 frt. Meskó László szövetkeres-
kedő 90 frt 40 kr. Kövári László földbérlet
90 frt 20 kr.

Kenyér-utca.

Deák Gyula szövetáru singes kereske-
dés 59 frt 10 kr.

Viz-utca.

Dr. Büchler Ignác orvos 44 frt 50 kr.
Salamon Abraham szatós, italmérő, dohány-
árulás 19 frt 40 kr. Rignáth Gyula mészár-
szék álló 20 frt 20 kr. Blum Márkus vászon-
nemű kereskedés 32 frt 80 kr. Özv. Molnár
Samuné szülésznő 15 frt. Asztalos Jánosné
szatós, pálinka, trafik és mosó vállalat 24 frt
25 kr. Taar János fodrász 6 frt 80 kr. Tau-
ffer János czukrász 65 frt 65 kr. Kertész
Mihály kérés 27 frt 25 kr. Kovács Károlyné
szatós üzlet, italmérő, dohány és sóárulás
12 frt 37 kr.

Óvár-tér.

Csintalan Gyula hangszerkészítő 17 frt.
Mihály László orvos 40 frt 40 kr.

Klastrom-utca.

Babos Sándor órási 81 frt. Derza Her-
min déli gyűmölcs árús 14 frt 75 kr. Maisel
János déli gyűmölcs árús 43 frt. Schimmel
Sámuel zsidóárús 12 frt 40 kr. Rosenberg
Zsigmond cipész 13 frt 50 kr. Benjámín Sa-
lamin szobafestő 31 frt 50 kr.

Torony-utca.

Özv. Tauffer Józsefné búr, szövő pamut
fonat kererkes, borkereskedés 119 frt 50
kr. Steil Emma zongoratanítás 15 frt. Imberi
János és fia Rudolf czukrász 51 frt 76 kr.
Kikácker Boldizsár kávéház borárulás 290 frt
20 kr. Kis Sámuel örök; dologházi élelmé-
zés 47 frt 50 kr. Simonidesz Albertné kávé-
mérés 19 frt 30 kr. Özv. Szathmári Zsig-
mondné apróságárús 9 frt 25 kr. Csipkés Ká-
roly női szabó 24 frt 25 kr.

Kornis-utca.

Ferenczi Ignác cipész 102 frt. Szócs
Miklósné szülésznő 16 frt. Szilágyi István
férfi szabó 14 frt 80 kr. Novák Béla tago-
sító mérnök 72 frt. ifj. Knauer József 31
forint.

Tárgyalás augusztus 1-én,

Főter.

Rácz Lajos férfi divatáru kereskedés 96
frt 50 kr.

Serház-utca.

Rauch Endre asztalos 34 frt. Ullmann
Ferencz cimfestő 38 frt. Wittmann György
Rindt Gábor asztalos 36 frt 45 kr. Rubins-
tein Abraham, Salamon Dávid, Benedek Ja-
kab szikvíz árulás 24 frt. Indig Vilmos gyű-
mölcs és bizományi ipar 30 frt. Indig Vil-
mos és Kaufmann Mór nagybani bor és sür-
kereskedés 73 frt 12 kr. Balog Márton férfi
szabó 15 frt 80 kr. Rajka Dániel csizmadia
14 frt 80 kr. Bauer Manó vendéglős bor
sörmérés 15 frt 67 kr.

Hid-utca.

Tauffer Adolf czukrász 74 frt 13 kr.
Hescheles Jónásné borkészítő 18 frt 90 kr.
Walter Károly Hungaria szálló vendéglős bor
sör 119 frt. Poszler K. és társa szövetkeres-
kedő 90 frt 40 kr. Fekete Lotti kávémérés
1 frt 25 kr. Buzsák Miklós és Domokos
rőfőskereskedés 138 frt 20 kr. Vizi Endre
mechanikus 30 frt. Hochstein Tivadar czuk-
rászat kávéház bormérés 40 frt. Schöffner
András férfi divat szabó 82 frt. Gombos Ká-
rolyné cipész 31 frt. Özv. Kovács Miklósné
férfi szabó 16 frt. Pollák Salamon borkeres-
kedő 32 frt 30 kr. Szendrői Vilma női szabó
39 frt. Beregi Emil étterem Hungaria szálló-
lóda 98 frt 50 Czirkaj Károly szappanos 62
frt. Hey Károly zongora javítás és hangolás
13 frt 50 kr. Pungucz Manó mészáros 176
forint 95 krajczár Molnár Benedek és
társai butoraktár 81 forint 40 krajczár
Körmöcs Gerő orvosi gyakorlat 16 frt. Özv.
Lang Jánosné fűszerkereskedés, lisztárulás Pet-
rovics Györgynek 31 frt 25 kr. Friedmann
Mór cselédész és pincéregyleti ügynök 34
frt 50 kr. Bürger Márton erdélyi hegyaljai
bornagykereskedés és a marosvásárhelyi sör-
gyár negyaktára 165 frt 85 kr. Lakatos Jó-
zsef bazár 47 frt 20 kr. Adorján Béla má-
zoló szobafestő 22 frt. Dr. Menyhárt Gáspár
ügyvéd 62 frt 25 kr. Kirschner Mór tűzfá-
kereskedő 70 frt. Szigeti Ferencz fényképész
13 frt 40 kr. Schuller Ferencz kávémérés 16
frt. Teszler Izsák bor, pálinka és dohányárús
40 frt. Sarga Gergely fehérnemű vászon férfi
divat kereskedés 93 frt 80 kr. Lévy Ilona
női pipere kereskedés 20 frt 32 kr. Tavasz
Imre cipész 14 frt. Eisenstein Manó kézmű-
árú kereskedés 99 frt 50 kr. Theil és Frey-
ler ügynök és bizományi ipar 53 frt 20 kr.
Kohn Abraham házaló singes szövetneművel
16 frt 65 kr. Marinka Antalné kávémérés
16 frt 50 kr. Dr. Rudas Gerő fogorvos 74
frt 39 kr. Hampel Félix czukrász és czu-
kerli készítő 20 frt 25 kr. Sugár József ügy-
véd 62 frt 50 kr. Sugár Józsefné tej kiáru-
sítás 12 frt. Dr. Weiss Miksa ügyvéd 96 frt
54 kr. Fischer Mór fakeskedő (erdő vásár)
45 frt 30 kr. Özv. Winkler Ferencné tejká-
rosítás 4 frt. Benyovits István szíjgyártó 36
frt 50 kr.

(Folyt. köv)

Mégegyszer Pater Vitus.

Irla: Koós Ferencz.

Tíz évi távollét után alkalmam
hazámat ismét megláthatni. 1864-ben szü-
ltem Bukarestből Kolozsvárra a Kalvin há-
százasodó tennéjére, melyet az erdélyi
ref. zsinat rendezett volt. Az akkori ut-
nehézségeinek leírásával ma, 32 év m-
nem untatom a t. olvasót Elég megemlítem
hogy az utazás 5-6 napra került, de fá-
ságomat bőven kárpótolta Bodola Sám-
püspökünk, a kit legelőbb kerestem fel
ki végtelen szíveséggel fogadott, kijelen-
hogy búszke arra. — hogy tanítván-
voltam.

Azt a berándulást arra is fohas-
tam, hogy a bukaresti ev. ref. templom-
tésére adományokat gyűjtöttem. Egyszer
olvastam a kolozsvári közönyben, hogy k-
nap tartja a piaristák vezetésére alatt álló
zépiskola az ő záró ünnepélyét a Redut-
Elmentem erre az ünnepélyre, mert k-
középiskola záró-ünnepélyén addig soha
voltam. Meglepett főleg a Berecz Antal
zetése alatt szereplő ifjúsági pompás dal-
Akkor hallottam legelőbb négyhangon-
jatos be minden földet. Petőfi remek
teményét.

Ugy a fülembé mászott az a dal, k-
soha többé elnem felejtettem. Az ünnep-
jutalom könyvek osztásával zárták be. Eng-
már nem emlékszem, hogy kicsoda, bemut-
Ribianáknak a gym. igazgatójának, a kit
tőn meghívott ebédre, mint mondá a k-
tokhoz. . . Ott ismerkedtem meg Be-
Antallal, a ki ma a vall. és köz. okt. a
nizistériumban oszt. tanácsos s kinek b-
ságával ma 32 év után is dicsekedhetek.
Ott az asztalnál mutattak be Pater Vi-
t u s n a k, a ki örömet fejezte ki, hogy
gem megismerhettem. És a szívéllyessé-
fölbátorodva, megkérdeztem tőle, ha igaz-
turi „kulcs“ és „gerundium“ története?
beszéltem, hogy mit hallottam a turi k-
ról és gerundiumról. Na hát mond el
előttünk, hogy mit hallottál. El is mon-
tam ilyen formán!

Mikor Pater Vitust kiküldö-
Turba a nyáj őrzésére, ott azt kezd-
tapasztalni, hogy a férfiak némelyike ke-
lendű bányák élete párfával. Pater Vitus
nek végét akarta szakítani. Azonnal szem-
egy kulacsot, melyet megtöltöttem jó szilv-
ummal és rá írta a kulacsa: „Aqua viva“
szerzett egy jó gerundiumot is, erre m-
ezt írta: „Modus dirigendi ecclesiam.“
első panaszos feleség férjét tüstént megöl-
tette és a gerundiummal jól meg deklará-
erre azonnal a kulacsból jól megembara-
Az egész asztaltársaság hatótára fel-
dott azon elbeszélésemre, Pater Vitus
igly kiáltott rám: „Hát te fene oláh pap-
kitől halottad abban ez idegen országban
Ismét hangos nevetés. Megmondottam, k-
nagyenyedi Mester Ede gyógyszerésztől k-
lottam, a ki 1895-ben Kolozsváron lak-
de a 80-as években Budapesten, a hol g-
gyulást keresett, már elhalt.

Pater Vitus egy szóval sem tiltakoz-
a kulacs és gerundium története ellen 186-
han ismét hazajöttem kollektálni, a bukare-
ref. templom számára; természetesen legelő-
Kolozsvárt. Pater Vitus megpillantott a k-
nostor-utczán, hozzáam sietett, karon fogva
elszavalt néhány általa azon román urak-
len írt költeményt, a kik a szebeni híres
szágygylésbe s onnan Bősbe a birodalmi-
gyűlésre felmentek. Ugy megnevettettem
lűk ott az utcán, hogy elfelejtettem a k-
lektális fáradságait. E költeményei is le-
tak írva, vajon hová lettek? Többé soha
láttam, e páratlan vig kedélyű barátot.

Ezt is földő hallottam.
Szűrtre Turbó elment Gyula-Fel-
várra Kovács püspökhöz. Az asztalnál ap-
pök kérdezte tréfásan: „Hát te V i t u s
k fogaz szűrtetelni Turban? Megnem re-
deltam szőlő venyigéket Csik-Tusnádról.
kegyelmes uram! Kovács csik-tusnádi volt.
Contiquere omnes . . .

MINDENFELE.

Kolozsvár, július 28.

— Mi lesz? Panaszt vesztük minde-
oldalról a kolozsvári vízvezetési viz hiány-
miatt. Több helyütt a kutakat elzárták, me-
sutt pedig a rendőrökkel tiltják el a közö-
séget a vízveteltől. Kolozsvár város közgyű-
lése elrendelte a hatóságoknak, hogy sürgő-
csináltasson tervet és költségvetést a jele-
legi vízvezeték haladéktalan kibővítésére.

a tervet, — fogantatba veszik e a ki bővítést? Megint arra várnak, hogy nagyobb szereplésért töltsék a víz hiánya miatt? Hogy a város részét pusztítanak el egy felmérés elől? Azt akarják, hogy a közönség, a mely csak fizet, fizet, de drága pénz ellenében vizet nem kaphat, lakását rendezhesse be kellő kényelemmel?

Táncmulatságok. A tornavivoda kertje és helységei a közönségnek kedvenc mulató helyévé fog válni. Közel van a város központjához, tágas, egészséges levegője a kertje, ott ékezték, táncolni, kényelmesen lehet, két nagy természetben kedvezőtlen idő esetén is jól, kellemesen lehet elmúlni. Ezek a kedvező körülmények okozták, hogy egy mulatság négy mulatság van kihirdetve a torna vívódában. A mulatságokról sorrend szerint fogunk hírt adni. Az első mulatságot a polgári dalegyület rendezte a jövő vasárnap. Ő szenteli fel a tornavivó kertet dalestélyek és táncmulatságok helyiségévé. Nagy közönség készült részt venni a mulatságon. A dalegyület tagjai a rendezést gondosan és ügyesen végzik. Családi asztalokról gondoskodnak a fák alatt, hogy úgy érezhesse magát a közönség, mint egy erdei kiránduláson. Azon kívül egy jeles vendéglőről is gondoskodnak a csukrázatot állítanak be, hogy a közönség igényeit minden tekintetben kielégítessék. A polgári dalegyületnek ez a mulatsága a legsikerültebbnek ígérkezik.

Panasz. A Külközép-utca lakói lapunk útján panasszal járulnak a hatósághoz. A hatóság u. is a pénzügyi palotától a honvédkasznáyi porondozót gyalogjárót létesített. — E gyalogjárón azonban engedik, hogy a külvárosi tehenei, bivaljai végig vonuljanak s napról-napra berondítsák a gyalogjárót. Kéri a hatóságot, adja ki parancsban a sarki rendőrnök, hogy a szarvasmarháknak a gyalogjáróval való hajtását a külvárosiaknak tiltsa be.

Léczfalvi Szacsai Sándor, nagybirtokos, Kolozsvármegye törvényhatósági bizottságának az előkelő tagját súlyos családi csapás érte. Ugyanis neje szül. Hadadi br. Wesselényi Jozsef unokája tegnap délután ördög-keresztúri kastélyukban hosszú szenvedés után meghalt. Az elhunyt nő a kolozsvári előkelőbb társaságok egyik legtehetősebb tagja volt, ki főleg a közéleti tevékenység terén fejtett ki nagy tevékenységet és tanúsított nagy alkotóképességet minden nemű és jótékonyasági érdek javára. A négy nő köze tartozott az elhunyt neves unokához, a kik nemcsak élve érdeklődtek a jótékony ügyek iránt, hanem fáradságot és vagyonát áldozták a nemesebb célok előmozdítására. E nemű tevékenysége meglehetősen elismert és elismert, a emléket állítani fogják mindazok, a kik részesei voltak jó szívűnek és a köz javára hozott áldozatainak. Tetemeit e hó 30-án délelőtt 11 órakor helyezik örök nyugalomra az ördög-keresztúri családi sírboltban.

Béke porin!

A kiadott családi gyászjelentés így szól:

Léczfalvi Szacsai Sándor mint már ötéves férj, Öv. Báro Wesselényi István mint sógora gyermekei br. Wesselényi Sarolta, gr. Bethlen Odónné, br. Wesselényi Margit, br. Rottenhan Henrikné, férjiek, illetve gyermekei, a magok, valamint az igen számos közeli és távoli rokonok nevében mély fájdalommal jelentik, hogy az önfeláldozó, pártatlan hűségű drága hitves, a szerető sógor, a nagyanyja és igaz rokon Léczfalvi Szacsai Sándor Hadadi br. Wesselényi Jozsef fia, 27-én d. u. 5 órakor hosszas szenvedés után megözvegyült. A ki életében — a meddig a keze ért — mindenkinek a fájdalomát gyógyította a földnek muló boldogságát a menny örökébe tartó boldogságát, — a hol a tisztaság és a megvilágítás az Isten! Kik életét boldogították, áldott emlékezte is boldogítani fogja! Legyen nyugalma csendes! Hált tetemeit az evang. ref. egyház szertartása szerint Ördög-Keresztúron, f. hó 30-án d. e. 11 órakor fognak a családi sírboltba helyezni. Ördög-Keresztúr, 1896. júl. hó 27. napján.

Köszönet nyilvánítás. A f. évi július hó 12-én Csucsán a kolozsvári önkéntes mentőegyesület javára rendezett táncmulatságon felüliztek: Barcsai Domokos 15 frt, Timár László 8 frt 50 kr, Drábán Gerő 7 frt 50 kr Gyarmaty Zsigmond, dr. Lázár Gyula, Kertész Samu 5—5 frt, Imre József, Kovács István, Bozók Béla, 3—3 forint, Gampe Márton, Matos Géza, Bekker Henrik, Kászter Sebestyén 1 f. 50 — 1 f. 50 kr, Mandel Albert, Dóczy Endre, Tóth István, Kaszó Dénes, Gampe József, Sahan Áron 1—1 frt, Chorus Gyula 50 kr. A humanus egyesület javára tett nagylelkű adományokért halás köszönetét nyilvánítja a rendező bizottság.

A parlamentárizmus a magyar jogban. Ez a című S o m l o d B o d o g jog- és államtudományi doktor, a kolozsvári egyetem egykori jeles növendéke, minap megjelent tudományos értekezésének. — Somló neve még egészen új a magyar jogirodalomban, de kezünk között levő tanulmányából következtetve

bizást remélhetjük, hogy mihamarabb a jelesek közé sorakozik. Az alapos tudással és megkapóan helyes szociál-filozófiai felfogással megírt esszé az angol parlamentárizmus fejlődésének változásai és lényegének elemzése után a parlamentárizmusnak a magyar jogéletben való meghonosodását ismerteti. Somló szerint a mai parlamentárizmus nem a magyar közjog természetes fejlődésének eredménye, hanem recipiált intézmény. A tanulmány értékét gondolatmenetének világossága és nyelvének jó magyarsága emeli. A distingvált ízléssel kiállított füzet, mely Gombos sajtója alól került ki, Gibbon A. könyvkereskedésének kiadásában jelent meg. — Ára 50 kr.

Viharjárás a sétatéren. A tegnap délután Kolozsvár felett átvonult szelvény a sétatéren is nagymérvű pusztítást vitt végbe. Eltekintve ugyanis attól, hogy a sétatér fái róli nagy tömegekben verte le az ágakat, két óriási fát többlé döntött le. Az egyiket a sétatér főutjáról, a másikat a jobb oldal sétatérjáról döntötte ki. Az óriási két fának ma reggel nagy néző közönsége volt. Általában ma reggel szomorú képet nyújtott a sétatér, a gyalog és szekérutak egészen el voltak borítva faágak és letépett lombokkal, melyeknek eltakarítása hosszú időt vett igénybe. A kik szemtanúi voltak a tegnapi viharok azt állítják, hogy ily félelműs viharok annyira régen idő óta nem pusztított a sétatéren.

Tömeges felrúdlás Budapestre. A kolozsvári kereskedelmi lapkarama a jövő hó 8-án rendezte a hatodik csoportos felrúdlást az országos kiállítás megtekintésére. Jelentkezések a kirándulásra augusztus 1-ig fogadtak el. A társaság augusztus 8-án délután a 6 árai személyvonattal utazik Budapestre. A kirándulásban, mint halljuk igen sokan fognak résztvenni, többek közt a polgári dalegyület tagjai is.

Magyarosító gróf. Gróf Mikos Ármán zabolai földbirtokosnak erdőgazdaságában levő munkások gyermekei részére, gróf ur által nagy költséggel és áldozattal beállított iskolában, a vizsgálat Bors László imecsfalvi róm. kath. lelkész elnöklete alatt folyó hó 21-én tartott meg. A vizsgán jelen voltak: iskola fenntartó gróf ur, és nagyszámú érdeklődők. Nagy meglepetést és örömet szerezett az egész idegen ajku tot-horvát-szlav nemzetiségű gyermekeknek a magyar nyelvben elért szép haladása, mi különösen a beszéd és értelem gyakorlatban tünt ki, a melyért gróf ur halás köszönetét fejezte ki Novák Róza tanítónőnek és 10 frt adományozott a gyermekek között jutalmul kiosztás végett. Az eddig a magyar nyelvet egyáltalán nem bíró idegen ajku nemzetiségeknek a magyar nyelvet elsajátító szép igyekezte visszahat iskola fenntartó gróf ur, ki nagy áldozatok mellett igyekszik a magyar nyelvnek úgy az iskolában mint a munkások között való elhíresítésben, sőt jutalmakat tűz ki a magyar nyelvet mihamarabb eltanulja, illetőleg beszélni kezdi.

Ferencz József Romániában. Bukarestben — miut nekünk onnan írták — minden körben, különösen az osztrák-magyar kolónia tagjai között élénk lelkesedést keltett királyunk romániai látogatásának híre. A román főváros minden lapja örömmel jelzi a látogatást, rámutatván arra a megtiszteltetésre, a mely Romániát éri vele. Jellemző, hogy egyetlen egy lap sem hozakodik elő e látogatásra vonatkozólag politikai kérdésekkel. A román társaságban már megkezdtek az előkészületeket, hogy a román királlyal oly jó viszonyban levő királyunkat méltó fogadtatásban részesítsék. Az osztrák-magyar kolónia tagjai között az az óhaj merült fel, hogy nem csupán küldöttséggel vegyenek részt a fogadtatásban de egy maradandó alapítványt is létesítsenek a látogatás emlékére. Terve vették ugyanis, hogy az osztrák-magyar segély egyesület kebelében egy Ferencz József alapítványt létesítsenek emberbaráti célokra. Ezenkívül egy nagy fakétyás menet rendezését is tervezik, mely alkalommal szeretnéd is adnak az uralkodónak a Peles kastélyt előtt. Az osztrák-magyar kolónia küldöttségét megérkezésének napján, szeptember 28-án fogadja a király. Este a várost fényesen kivilágítják; ugyanakkor diszebed lesz a király palotában. Másnap Károly román király parancsnoksága mellett katonai díszszemle lesz. Királyunk október 1-ig Sinajában marad.

Károly Lajos magyarországi hagyatékai. Mint értesítünk, a kis-tapolca-nyí birtokot, a mely néhai Károly Lajos kir. herceg özvegyétől, Mária Terézia kir. hercegnőtől József kir. herceg megvette 1,300.000 frtért.

Mi marad meg a kiállításból? Mint Budapestről értesítenek a kiállítási épületekből sok minden megmarad, meg első sorban az 1885-iki kiállítás emlékei: az Iparcsarnok kereskedelmi múzeum szűgűre, a Gerbaud-féle pavillon, az egészségügyi csarnok és majolikaháza, az új építkezések közül mindenek előtt a gyönyörű hid a mely az Andrássy-

utról a fő tulsó partjára vezet, a kiállítási körút a melynek lombosodó fái közt idővel kedvelt korzója lesz a közönségnek. Megmarad a fővárosi pavillon, az Artéz-fürdő vendéglődjének, az új Múcsarnok, a közlekedési csarnok, a hol a vasúti múzeum talált helyet és még sokáig (talán husz esztendőig) fogunk gyönyörködni a történelmi épületesport szépségében, a hol a néprajzi múzeum első alapjait vetik meg. A közoktatásiügyi miniszter már felkérte a megyéket, hogy engedjék át a múzeumnak a kiállítási falu jellegzetesebb tárgyait. És mindezeket felül a Városligetben fog emelkedni a Szépművészeti Múzeum palotája a mely egymaga is elegendő arra, hogy elszármassuk a Városliget utolsó emlékeit.

A kiállításból. Vasárnap délelőtt sikerült iskolai ünnep, este pedig ragyogó kiállítás emelte az ezredéves kiállítás mai napjának fényét, melyben reggeltől késő éjfélig a vasár- és ünnepnapok rendes nagy közönsége gyönyörködött. Az idő szép volt és a hőség ellen sem lehetett panaszokat hallani ugyanarra, hogy ez a nap volt az első, a mely minden tekintetben megérdemli a „vendéglősi vasárnapja” elnevezést.

Agyonlőte az apját. Mint tegnap táviratilag jeleztük megrendítő családi tragédia történt vasárnap Kecskeméten. Király Ferencz fiatal gazdálkodó régebb idő óta vizsályban élt az apjával s gyakran tört ki közöttük heves szóváltás. A vasárnap perlekedésnek azonban szomorú következménye lett, mert a fiú dühében revolyvert kapott elő és négyszer rálőtt az apjára. Az öreg ember, mikor a kórházba akarták szállítani, utközben meghalt. Király Ferencz három gimnáziumot végzett, azután beállt az apja gazdaságába. Dorbézoló életmódot folytatott és igazga természetű volt. Más verzió szerint azért lötte meg az apját, mert ez dorbézolásával tönkretett a családot. Az apagyilkost letartóztatta a csendőrség.

Az idegenforgalom. Budapestre szombaton összesen 16,018 idegen érkezett a vasárnapra. És pedig a keleti pályaudvaron 8840, a nyugatin 6435, a déli 743. Elutazott a fővárosból összesen 16,219 ember, a keleti pályaudvaron 8540, a nyugatin 6669, a délin 1010.

Ivanka Imre meghalt. Tegnap táviratilag jelenték, hogy Ivanka Imre valóságos belső titkos tanácsos, főrendiházi tag tegnap reggel háromnegyed négy órakor, besnyői nyaralójában, háromnapos szenvedés után elhunyt. Vele ismét kiderült az azoknak a folyton ritkáló sorából a kik a negyvennyolcadiki dícsőségek napokban, a harcztéren kezdtek közpályájukat. Régi politikai és személyes barátság kapcsolta Tisza Kálmánhoz, a kinek balközépi vezér karától kezdve állandóan törzskarához tartozott. A képviselőháznak 30 évig volt tagja: 1861-től 1891-ig. Ezalatt főképpen katonai és közlekedési kérdésekben volt a törvényhozásnak egyik szánottvevő szaktekintélye. Igen nagy tevékenységei fejtették ki régebben hőkeletési vállalatok létrehozásában és többek közt ő volt az Első Magyar Duna Gőzhajózárság egyik alapítója. Később az északkeleti vasút igazgatója lett. Mint közlekedésiügyi szaktekintélyt többször emlegették a miniszterségre is, legkövetkezőben 1889-ban, a mikor Péchy Tamás közlekedésiügyi miniszterből képviselőházi elnök lett. A képviselőházban legutóbb Szabadka város egyik kerületét képviselte, a mely az 1892-iki választások alkalmával nem választotta meg újra. A politikában ettől kezdve alig játszott aktív szerepet. 1894-ben a főrendiház tagja lett és a második egyházpolitikai vita idején a szabadelvű javaslatokat támogatva szavazatával. Élénk szerepe volt az evangélikus egyházi önkormányzatában, a negyvennyolcas hónapok egyetemesi életében és több emberbaráti intézménynek volt vezető férfia. A magyarországi szabadságharcok szimbolikus nagypályájának nagymestere volt.

A király vadászaton. Ebensebből táviratozzák, hogy a király tegnap hajnalban negyedfél órakor Lipót bajor herceg, gróf Paar főhadseg, és gróf Latour kíséretében különvonaton Ischlből vadászatra oda érkezett. A társaság először kocsin a Felső Langbárth tóhoz ment honnan aztán gyalog folytatta útját az Alsó-Langbárth tóhoz. Itt aztán megkezdődött a hajóvadászat, a melynek folyamán a király három szarvast lött.

Az 5-dik világrészről Aradra. Érdekes két hölgyvendége van most Aradrak Bing Ede odayaló bornagykereskedőnek unokahágy érkeztek meg ugyanis tegnap Ausztráliából. Bing Ede nagybátyja mintegy ötven év előtt kirándorolt volt Ausztráliába s ott tudománya, szorgalma s kiváló becsületességével igen tekintélyes vagyont szerzett. Gyermekei a legkiválóbb nevelésben részesültek, a mit abból is megíthetünk, hogy leánya dr. Bing Lujza, egyszersmind a sidney-i parlamentnek tagja, s ott mint jeles szónok is

nagy tekintélynek örvend, másik leánya pedig Bing Evelyn ügyvéd s egyik legkeresettebb irodája van. Annyi szépet s magaslatot halottak magyar származásu atyjuktól a dícső és hős magyar népről, hogy gyermekkoruk óta sóvárogtak e szép hazát látni, s most 4 hónapi utazás után tegnapelőtt este Aradra megérkeztek s nagybátyjuk Bing Edénél megszálltak. Néhány hét múlva Bp-esre jönnek a kiállítás megnézni.

Halál a villamos vasúton. Halállal végződő szerencsétlenség történt tegnap reggel a fővárosból Ujpestre közeledő általakított villamos kocsiok egyikén. Ugy hat óra tájban egy Mihalek Antal nevű kocsi vezető a külső Váci-úton kiesett a kocsijából, amely átment rajta. A szerencsétlen embernek két lábát egészen elvágta a kerek, fejét pedig felismerhetetlenül összelapították. Alig maradt rest a testén, a melyet össze nem marcangoltak volna a kocsik kerekai. A szerencsétlenségről azonnal értesítették a mentőket akik gyorsan ott termettek, de már nem segíthettek rajta, mert a szerencsétlen ember akkora meghalt.

Barátjának gyilkosa. Nagy feltűnést keltett szerencsétlenségről ad hírt egy prágai távirat. Egy odayaló előkelő család 21 éves jogász fia barátjával Sommer Emillel a temesvári gözmalom részvénytársaság képviselőjével együtt ebédelt egy vendéglőben s eközben a két jó barát több üveg bort megivott. Miután Sommer még az nap haza akart utazni, ebéd után szállodabeli lakására tért hogy podgyászát összecsomagolja. Barátja is vele ment és meglátta Sommer bűröndjében egy revolyvert, kezébe vette s nézegette Sommer látva, hogy barátjának nagyon tetszik a szép revolyver, neki ajándékozta azt, figyelemmel egyuttal, hogy ne játszik vele. De az intés márkésen érkezett, abban a pillanatban, hogy kimondta, a revolyver elszűt és Sommer szíven találva, holtan rogyott össze. A szerencsétlen fiatal embert mikor látták, hogy legjobban barátját megölte magát is el akarta emésztetni s a lövés hangjára besietett személyzet alig tudta megakadályozni, hogy öngyilkos ne legyen. Az eset nagy részvétet keltett az egész városban.

Kerekpáron a világ körül. Három angol kerekpárosnak merész ötletet támadt nemrégiben, az hogy kerekpáron tesznek egy utat a világ körül. A kerekpárosok tegnap indultak el Londonból Harwichba, a honnan Antwerpenbe fognak vitorlázni. Utjuk Brüsszelben, Kölnben és aztán a Duna mellett Bécsben és Budapesten a Kaukázusig vezet onnan Perzsián, Indián keresztül Kínáig. — San-Franciskóból a három fiatal angol New-Yorkba fog biciklizni, a hová, egy számított két év múlva érkeznek meg. — A három vállalkozó szellemű fiatal ember neve: Edward Suan, Foster Frazer és Lowe.

Hatszáz tíz egy női testben. Röntgen-sugarakkal a napokban érdekes kísérleteket hajtottak végre New-Yorkban. Egy Morföld Elvira nevű leány képezte a vizsgálat tárgyát, a kinek az a látszólag gyógyíthatatlan mániája van, hogy mindig tükör nyel vagy azokat különféle helyeken tetébe szurja. A szegény leányt már szászor operálták, de a tüket nem tudták eltávolítani testéből. A Röntgen-sugarakkal végzett kísérletek segítségével hatszáz tíz tüket ki a kezelő orvosok a leány testéből.

Csodálatos! Ur! Az a kutyá, a mit tegnap küldött, nőtény.

Ebkereskedő: Az ember a fajtahoz tartozik, kérem! Az anyja is nőtény volt!

Az akadály. Vezető: Tessék nézni ezt a gyönyörű kilátást!

Turista. Átkozott hegyek! Miattak nem látja az ember, mi van mögöttük!

Hogyan mulatnak Bécsben. A közönségnek tegnap ülésében, a mely utolsó volt a négy heti vakáció előtt néhány igazlmas jelenet játszódtott le. Strobach polgármester bejelentette Bacher németnemzeti közönségtagos lemondását, a melynek oka tudvalevő az, hogy Bacher nem választották meg polgármesteré. Ezután Seiler liberális közönségtagos interpellált az iránt, hogy miért távolították el Baumgarten külvárosi községéből két liberális pártvezetőt, holott az illető pártvezetők sok szolgálatot tettek a községnek. Strobach polgármester azt felelte, hogy a szobrok botrányozást okoztak és eltávolításukkal botrányokat vetkét elejét. A szobrokat most jól őrzik a padláson. Az antiszemita ezt az ostoba szellemességet — természetesen derűltséggel fogadták. Dr. Vogler közönségtagos ezután a Wiener Tagblatt munkatársának kitiltása ügyében interpellált. A kitiltás szabályellenes, mert hiszen az illető tudósító nem zavarta meg a tárgyalást. Az antiszemita gúnyolódva fogadták az interpellációt, a mire Goldmann liberális közönségtagos feljűk kiáltott:

— Ostoba nevetés!

Az antiszemita visszakiaították:

— Zsidó! Zsidó! Zsidó!

Goldmann ripostizott:

— Arczatlanság!

Vogler azt is kérdezte, vajjon a polgármester tagja-e az antisemita polgári körnek. Strobach polgármester azt válaszolta, hogy nem tartozik erre a kérdésre felelettel Weisswasser bosszusan kiált közbe:

— Párturalom!

Az antiszemita dühöngve fogadták a közbekiáltást. A polgármester rendre utasította Weisswassert, a ki gúnyosan jegyezte meg:

— Egy Strobachtól nem bánt az ilyesmi!

Az antiszemita ordítottak:

— Kizárni! Kizárni!

Csak nagynehezen lehetett a nyugalmat helyreállítani és a polgármester csakugyan kitiltotta Weisswassert a mai és holnapi ülésről.

Pfuj! — kiáltottak a liberálisok, az antiszemita pedig tapsoltak. Weisswasser egy elvtársával távozott. A W. T. munkatársát illetőleg a polgármester azt felelte, hogy a jegyek kibocsátása és megvonása az elnök-jegye joga. Az ülés végén Kreisz beadtá indítványát a totalizátor megadóztatása iránt.

Múzeum-alapítása amerikai módon. Hogyan lehet múzeumot alapítani? Amerikában az igen könnyen megy. Egy gazdag pittsburgi polgár például elővesz 500.000 dollárt és a városi tanácsnak küldi, hogy építsen vele egy múzeumot. Az épület elkészül, a városi hatóság elmege a nagylelkű alapítóhoz és így szól:

— Tisztelt uram! Most már meg vannak a falak, a tető, a karzatok, a termek. De mivel töltjük meg:

— Ez igaz — felel a milliomos. Erre nem is gondoltam. No, majd tesszünk róla.

Mond és a szebebe nyulván előad a bizottságnak egy millió dollárt. A bizottság alázattal hálálkodik és távoznai készül, de a múzeum-alapító visszahívja.

— Egy perczre uraim!

— Tessék!

— A tőke, a melyet áldadtam 50.000 dollár kamatoz évenként. Megtiltom azonban hogy ezt az összeget régi képet vásárlásra fordítsák. Egy-két ilyen kép megemésztene az egész tőkét és az én múzeumom századokig tárogna freszen. Keressek csak modern képeket az európai szalonokba. Ha találnak művet, a mely méltó a pittsburgi múzeumhoz, szóljanak ekképen: Drága mester! Az ön képe méltó ahhoz, hogy képtárunkat ékesítse. Küldje tehát Pittsburgba, a hol a megvásárlandó képet évente kiállítják és azután választanak közülük. Ilyen módon — folytatá a milliomos — minden évben lesz csinos kiállításunk s a mi fő, mindig más és más.

Pusztító hullám. A japáni lapok most részletesebb tudósításokat hoznak annak a rengeteg hullámnak a pusztításairól, mely mult hó 15-én az ország északkeleti partját meglátogatta. Az első táviratokból azt lehet következtetni, hogy a tengernek ez a borzasztó felágaskodása földrengés következménye volt. A részletesebb tudósítások szerint ez nem valószínű. A föld itt-ott rezgett ugyan, de a tenger háborgása a fenékben beállott változásoknak lehetett a következménye. A pusztító hullám. 83 láb magas volt és dél-nyugatról északkeletre 300 angol mértföld hosszúságban terjedt. A katasztrófa esti nyolczkor állt be, de a koránkező japánoknak az a szokása, hogy ilyenkor már alsznak és így a vesztürlőten az emberek tizezer mitem sejtve, szótlanul merültek a tengerbe. Yokohamában az első birket tulzattoknak hittek, de az újabb hírek még borzasztóbbak voltak és kétségtelen immár, — hogy legalább 30.000 ember vesztette életét. — A sebesülték száma igen nagy és járványtól tartanak, — mert a munkaerő hiányában nem tudták eltakarítani a hirtelen jött katasztrófa halottait, mely a forgonapon főlosz lának indultak. — Az életem maradtok részére az ország minden részéből adományok érkeztek, az inség nem úgy, mert egész családok pusztultak el s az életem maradtok száma igen csekély. Ilyen tartományban a rendőrség 25,043 halottat állapított meg, 1250 ember megsebesült, 5080 ház romba dől. Sajátosság, hogy tengeri gőzösök, melyek a katasztrófa pillanatában a parttól harmincz angol mérföldnyi távolságban voltak el. — nem vettek észre semmit, a tenger csendes volt és halászhalkok, kik halászni voltak kűnn a tengeren, mitem sejtve tértek haza reggel falyaikba, melyek akkor már romokban heverték.

LEGUJABB.

(Az „Ellenzék” táviratai, telefon tudósításai, és sürgöny-levelei.)

Fegyelmi vizsgálat.

Budapest, jul. 28.

Rudnay Béla főkapitány Csorba rendőrfelügyelő ellen, ki a multkori botrányt előidézte a hírlapírókkal szemben, a fegyelmi vizsgálatot megindította. És azon rendőroket, kik a hírlapírókat bántalmazták szolgálatukból elbocsátja.

Utolsó kívánság.

Budapest jul. 28.

Ivanka Imre utolsó kívánsága, — hogy a ravatalra fekete magyar diszbe a Johannita rend palástjával fectesse, a koporsójára pedig 48-as honv. ezredesi csákóját, kardját és tábori övét tegyék.

Főszerkesztő:

BARTHA MIKLÓS.

Felölő szerkesztő és laptulajdonos:

MAGYARY MIHÁLY.

H I R D E T É S E K.

Sz. 2202—1896.

546. (2—3)

kig.

Hirdetmény.

Alólirott városi tanács ezennel közhírré teszi, hogy a város tulajdonát képező javadalmak 1897. évi január hó 1-től 3 egymásután következő évre 1896. évi augusztus hó 16-án árverés útján haszonbérbe ki fognak adni.

1.) A piaci vásár és szemét-vám	kikiáltási ár 8144 frt 38 kr.
2.) Városi bor-, sör-, must- és szesz-fogyasztási adó	„ „ 3000 „ — „
3.) A vadászati jog	„ „ 13 „ 01 „
4.) A kornatorki kaszáló	„ „ 29 „ 01 „
5.) Az 578—670. hrsz. porondos hely	„ „ 1 „ — „
6.) Az Almasán-féle gyümölcsárulási hely	„ „ 6 „ — „
7.) A vágóhid és vásáronkénti husárulási hely	„ „ 402 „ 10 „
8.) A régi mészárszék és vágóhid épület	„ „ 52 „ 10 „

Az árverési feltételek a városi tanács iktató hivatalában a hivatalos órák alatt bármikor betekintheők.

Fenti bérletekre írásbeli ajánlatok is elfogadtnak, melyek 1896. évi augusztus hó 15-ig a városi tanácshoz benyújtandók.

Ugy árverezni óhajtok, valamint ajánlattevők tartoznak az árverés megkezdése előtt, illetve ajánlatukhoz a kikiáltási ár 10%-át bánatpénzzel letenni.

Abrudbányán, 1896. évi július hó 16-án.

A városi tanács:

Boér Béla,
polgármester.

Sz. 4002—1896.

550. (1—3)

k. i.

Árverési hirdetmény.

Csik-Madaras község közbirtokosságának tulajdonába átment s Csik-Madaras II-ik határ részben fekvő „Aszó” nevű erdő részben 450 k. hold területen a m. kir. erdőhivatal által megejtett törzsenkénti kiszámlálás és becslés útján a 40 cm. mellmagasság és azon felül talált mintegy 90800 köbmét. tevő fenyő haszonfá eladása szándékolatik.

Az eladás zárt írásbeli s egyúttal szóbeli árverés mellett fog történni és pedig Csik-Madaras község hivatalos házában az 1896. évi szeptember hó 10-én délelőtt 9 órakor.

A kikiáltási árul szolgáló 47,300 frt becsértéknek 10%-ka bánatpénzzel letendő; még pedig a zárt ajánlatot tevők által az árverés megkezdésére kitűzött határidő előtt a községi bíró, az árverezni szándékozők által pedig az árverés megnyitása után a bizottság kezéhez.

A részletes feltételek megtekinthetők ugy alattirt szolgabírói hivatalnál, mint a községi előjárásnál; bővebb felvilágosítás pedig a csik-szeredai m. kir. erdőhivatalnál szereshető meg.

Felcsiki főszolgabíró.

Csik-Szereda, 1896. évi július hó 18-án.

Fejér Sándor,
főszolgabíró.

Butor-raktár Kolozsavart, belmonostor-u. 12. sz.

Van szerencsém tisztelettel értesíteni a n. é. közönségemet, hogy a

butor-raktárt

teljesen felosztatom

és a benne levő áruimat, melyek saját műhelyemben készültek, **minden elfogadható árban, készpénz fizetés mellett eladom.**

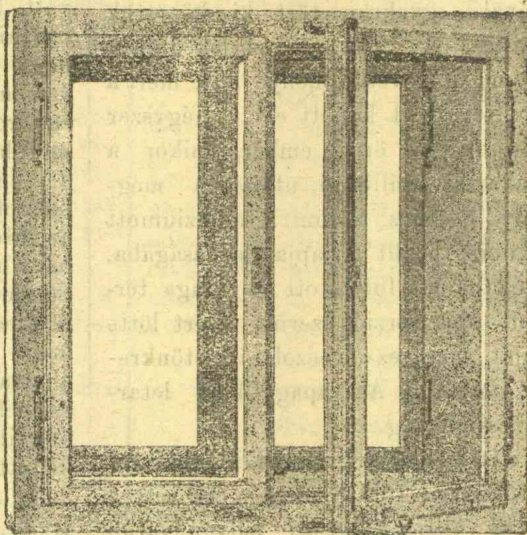
Ugyanazon bolthelyiség kiadó.

Kiváló tisztelettel:

527. (4—4) **Molnár Károly,**
butor-asztalos.

Butor-raktár Kolozsavart, belmonostor-u. 12. sz.

A Sultzberger-féle
ÚJ ABLAKZÁRÓ KÉSZÜLÉKEK

510. (6—10)

a legújabbban ajánlatom szaktársaimnak, valamint a megrendelőknek figyelmébe.

E zárok jóságánál, egyszerűségénél és könnyű kezelésénél fogva idáig fölmulhatatlanok.

Megtekinthető és megrendelhető alulírott nál.

Árjegyzékkel, mintákkal kívánatra készséggel szolgál.

DEMJÉN ÁGOSTON

lakatos,
Kolozsavart, Jókai-utca
12. sz. alatt.

FELSŐ KERESKEDELMI TANINTÉZET

NAGYVÁRADON.

Az országos kereskedelmi akademiákkal egyrangú és jogi szakiskola. Áll 3 osztályból. Nyilvánossági és egy évi önkéntességgel felruházza.

A nagyváradi kereskedők új és fényesen berendezett palotájában, előkelő családok fiai részére a modern szakképzés minden követelményeinek megfelelően berendezett

internátussal.

Végzett növendékek a bel- és külföld legnagyobb vállalatánál helyeztetnek el.

A tanév 1896. évi szeptember hó 1-én nyílik meg.

506. (5—5)

Propper N. János,
igazgató.

RÓNAY TESTVÉREK

(ezelőtt SENN EDE)

gépgyára és vasöntődjé Kolozsavart

Ajánlja kitűnő anyagból készült mindenemű

GÉP-, KERESKEDELMI-, ÉPÍTÉSZETI- és FÉMÖNTVÉNYEIT.

Készít gazdasági gépeket, gőzgépeket, fogas-kerekeket bármily nagyságban, szíjtranszmissziókat, körfűrész tengelyeket, lőjángányokat, kut- és tápszivattyukat, malom- és szeszgyári berendezéseket, közüző gépeket és általában minden az ipar terén szükséges gépészeti felszereléseket.

Készít továbbá sir- és másnemű kerítéseket öntött és kovácshoz vasból; elvállal gép- és kazán-javításokat, valamint bármily kovácsmunkát.

Költségvetésekkel szívesen szolgál.

435. (11—*)

ELŐPATAK

GYÓGYFÜRDŐN,

melynek több kiállításán kitüntetett gyógyvize Európa legjelesebb bálneológusai által a világ legelső égvényes, vasas savanyuvizének jelentetett ki:

az évad május hó 15-étől szeptember hó végéig tart.

Ez ásványvizek különösen a következő betegségekben bizonyultak be biztos hatásuaknak: a gyomor és belek idült hurutjainál, gyomorégés s a tulságos nyálka és savképződéssel járó emésztési zavarokban, gyomor és bélzártában, altesti vérbőségben, vérpangásban, aranyérben, rásztkór és kedélykórban, máj és lépdegánatokban, az epe kivetető csőveinek hurutos bántalmaiban, sárgaságban, epekövekben, a poszgerj s váltólázakból származott lépdegánoknál, fejlődési sápkórban s az ezen alapuló hőszám zavarokban, s különösen vérzegénységi állapotokban, a vesék és húgyhólyag hurutos bántalmaiban, kezdődő húgy- és fővénykő-lerakódás s húgykő képződéseknél, a méh idült tömüléseivel, dagainál, fehérforrás, a nemi részek gyengeségeiben, angol kórban, köszvény- és csuszajokban.

Az ásványviz használatával kapcsolatosan ujonnan berendezett **meleg- és hideg ásványvíz-fürdők, friss kecske-tej, hidegvíz gyógy mód, massage, svéd tornászati áll az azt igénylők rendelkezésére.**

Van orvos, gyógytár, távirda, posta. 600 szoba áll a közönség rendelkezésére napi ár 60 krtól fennebb. A szobák árai május

15-től július 1-ig és augusztus 15-től szeptember 15-ig 30%-kal olcsóbbak. Az éttermekben nagyon jutányosan étkezhetni.

Szórakozásul vannak parkok, erdei sétányok, olvasó, zongora és társalgó termek, tornászati, csolnakázó tó, színház, hangversenyek, bálók s kirándulások; ugyszintén egy első rangú cigány-zenekar.

Vagyontalan betegek hatósági ajánlat mellett ingyen lakásban és gyógydíj-mentességben részesülnek.

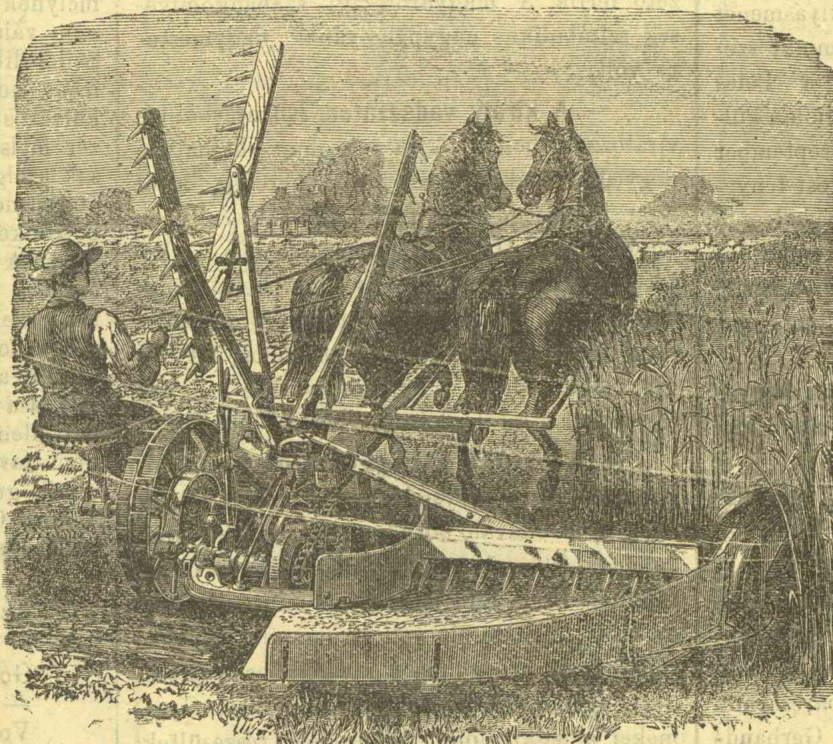
A bármily irányból jövő gyógyvendégek a földvári vasút állomáson szállanak ki, honnan az 1 óra távolságra eső Előpatakra magán- és társas kocsik szállítják a gyógyvendégeket; társas kocsin, ha csak egy személy jelentkezik 2 frt; több személynél személyenként 1 frt 30 kr. fizetendő. Egy magán-kocsi díja 3 frt. Ezen kocsikra jegyek a földvári állomásfőnöknél válthatók.

Minden megkeresésre utasítást és felvilágosítást készséggel ad Előpatak, 1896. május hó.

442. (12—20)

A FÜRDŐ-IGAZGATÓSÁG.

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete Budapest, Alkotmány-utca 31. sz.

ADRIANCE, PLATT & Co.

new-yorki gépgyáros

kizárólagos képviselősége

Fúkaszaló-, Marokrakó arató- és Kéve-kötő arató gépeire.

Kitűnő magyar bizonyítványok.

Ajánlunk a nyári időnyre:

gabona-zsákot, petroléumot, ponyvákat, kocsik-kenőcsöt, gépolajat, szalonnát és zsirt, cséplési szenet, vasneműeket stb.

168. (42—50)

Nyomatott Magyar Mihály nyomdájában Kolozsavart, Belközép-utca 33. szám alatt.